

PARTER

Klagande
1. Ingela Hansson
Dammkullevägen 13
517 92 Bollebygd

2. Lars Jansson
Dammkullevägen 13
517 92 Bollebygd

Motparter
1. Mattias Jansson
Dammkullevägen 11
517 92 Bollebygd

2. Samhällsbyggnadsnämnden i Bollebygds kommun
517 83 Bollebygd

Diarienumr 2018/5-26	Diarioplanbeteckn.
BOLLEBYGDS KOMMUN Samhällsbyggnadsnämnden	
2018 -11- 15	
Handläggare	LOTWIB

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Västra Götalands läns beslut 2018-05-16 i ärende nr 403-12888-2018, se bilaga 1

SAKEN

Bygglov på fastigheten Bollebygds Kyrkby 2:46 i Bollebygds kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Ansökan om bygglov föregicks av ett tillsynsärende hos kommunen, då Mattias Jansson byggt grillstugan som friggebod. Mattias Jansson gjorde senare rättelse genom att söka bygglov för grillstugan och Samhällsbyggnadsnämnden i Bollebygds kommun (nedan nämnden) beslutade den 14 mars 2018 att bevilja bygglov för grillstuga på altan enligt 9 kap. 31 a § plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

Beslutet överklagades till Länsstyrelsen Västra Götalands län (nedan länsstyrelsen) som den 16 maj 2018 avslog överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Ingela Hansson och **Lars Jansson** har yrkat att bygglovsansökan i första hand ska avslås och i andra hand yrkat att stugan ska flyttas tjugo meter från deras hus. Till grund för sitt yrkande har de i huvudsak anfört samma skäl som hos länsstyrelsen det vill säga att grillstugan utgör en betydande olägenhet. Olägenheten grundar sig i att grillstugan bland annat skymmer utsikten från deras köksfönster, att röken från skorstenen blåser in i deras ventilation och att glöd från skorstenen riskerar att orsaka brand på deras fastighet. Stugan bidrar även till en ökad insyn på deras fastighet eftersom stugan är upptrallad och ligger högre upp än deras hus.

Nämnden har bestritt ändring av länsstyrelsens beslut.

Mattias Jansson har bestritt ändring av länsstyrelsens beslut. Till grund för sin inställning har han anfört samma skäl som hos länsstyrelsen med följande förtydliganden. På platsen stod tidigare en lekstuga samt gungställning av denna anledning kändes det naturligt att bygga grillstugan på samma plats. Fönstren på grillstugan har placerats så att de ska skapa minsta möjliga insyn till fastigheten Bollebygds Kyrkby 2:48.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen höll sammanträde och syn i målet den 30 oktober 2018.

Mark- och miljödomstolen har endast möjlighet att pröva den ansökta lokaliseringen av grillstugan.

Även med beaktande av vad som observerats vid synen samt vad Ingela Hansson och Lars Jansson anfört och åberopat, instämmer mark- och miljödomstolen i länsstyrelsens bedömning. Skäl att ändra länsstyrelsens beslut föreligger därför inte. Överklagandet ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD02)

Överklagande senast den 6 december 2018.

Anna Rapphed

Rolf Dalbert

I domstolens avgörande har deltagit tf. rådmannen Anna Rapphed, ordförande, och tekniska rådet Rolf Dalbert. Föredragande har varit beredningsjuristen Emelie Lüning.

BESLUT
2018-05-16

Diarienummer
403-12888-2018

Sida
1(7)

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Rättsenheten
Mikikaela Fridell

Klagande + delg.kv.
Ombud

Lars Jansson
c/o Advokaten Rezarta Cela
Advokatfirman Glimstedt
Box 2259
403 14 Göteborg

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT

INKOM: 2018-06-13
MÅLNR: P 2306-18
AKTBIL: 2

Motpart

Mattias Jansson
Dammkullevägen 11
517 92 Bollebygd

Överklagande av beslut om bygglov på fastigheten Bollebygds Kyrkby 2:46 i Bollebygds kommun

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen avslår överklagandet.

Redogörelse för ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden i Bollebygds kommun (nämnden) beslutade genom delegation den 14 mars 2018 (Dnr SBN2018/5-14) att bevilja bygglov för grillstuga på altan enligt 9 kap. 31 a § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Grillstugan kommer ha en byggnadsarea på 10 kvm med nockhöjden 3,3 m från medelmarknivån och den kommer att vara placerad 7 m respektive 10,7 m från fastighetsgräns samt ha en eldstad i mitten. Av beslutet framgår huvudsakligen följande.

Mattias Jansson har kommit in med en ansökan om bygglov för en grillstuga med eldstad, placerad på en altan inom fastigheten Bollebygds Kyrkby 2:46. Ansökan avser en 10 kvm stor grillstuga med eldstad. Grillstugan kommer att vara uppställd på en altan, den totala nockhöjden blir från medelmarknivån 3,3 m. Stugan är placerad på sökandens tomt med ett avstånd på 7 m respektive 10,7 m till fastighetsgräns. Fastigheten ligger inom sammanhållen bebyggelse och omfattas inte av detaljplan. Ansökan om bygglov har föregåtts av ett tillsynsärende hos kommunen, sökanden har byggt grillstugan som friggebod. Grannen har haft synpunkter på att den inte är i omedelbar närhet till bostadshuset, högre än 3 m i nockhöjd samt att röken är en olägenhet. Kommunens byggnadsinspektörer har varit på plats och kunde konstatera att stugan hade en högre nockhöjd än 3 m och att den ligger i omedelbar närhet till bostadshuset. Sökanden har gjort rättelse genom att söka bygglov för grillstugan.

Kända sakägare har fått möjlighet att yttra sig, synpunkter har kommit in. Ägarna till fastigheten Bollebygds Kyrkby 2:48 anför att grillstugan inte är placerad i omedelbar närhet till bostadshuset, att grillstugan är placerad så att all rök fastnar framför deras hus och kommer in via ventilationen, att

grillstugan fördärvar utsikten, att grillstugan är högre än en friggebod och att måttet från staketet till stugan inte stämmer. Byggenheten har gjort bedömningen att grillstugan är bygglovspliktig och att den inte kan räknas som en friggebod på grund av att nockhöjden är för hög. Därför har sökanden sökt bygglov. Mellan de två fastigheterna finns en hög häck, vilket gör att den 10 kvm stora byggnaden inte kan påverka grannens utsikt. Byggenheten antar att en grillstuga används sporadiskt och att röken från grillstugan därför inte utgör en olägenhet. Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att grillstugan kommer att vara lämplig för sitt ändamål och att bygglov kan beviljas.

Lars Jansson (klaganden) har genom ombud överklagat nämndens beslut och yrkat att Länsstyrelsen med ändring av nämndens beslut, upphäver beslutet om bygglov för grillstuga med eldstad placerad på en altan inom fastigheten Bollebygds Kyrkby 2:46. För det fall Länsstyrelsen inte skulle finna skäl att upphäva beslutet om bygglov yrkar klaganden att beslutet ändras på så sätt att grillstugan placeras ca 20 m från fastighetsgräns till Bollebygds Kyrkby 2:48. Klaganden anför i huvudsak följande.

Enligt 9 kap. 31 a § 3 PBL ska bygglov endast beviljas om åtgärden följer i paragrafen nämnda krav. Ett av paragrafens nämnda krav är 2 kap. 9 § PBL som anger att lokalisering, placering och utformning av byggnadsverk inte får ske så att den avsedda användningen eller byggnadsverket kan medföra en sådan påverkan på omgivningen som innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt. Bestämmelsen syftar till att ange att man vid lokalisering, placering och utformning av bebyggelse ska ta hänsyn till omgivningen. När det gäller byggnader ska dessa placeras och utformas så att de eller deras avsedda användning inte medför fara eller betydande olägenheter för omgivningen. I detta ligger bl.a. att byggnader ska placeras på sådant avstånd från varandra och utformas så att brand förhindras. Bland de övriga förhållanden som ska beaktas är t.ex. olägenheter för grannar i form av skymd sikt eller sämre ljusförhållanden.

Högsta förvaltningsdomstolen (dåvarande Regeringsrätten) har i RÅ 1991 ref 46 uttryckt att en byggnad – om olika placeringar är möjliga – inte får placeras fritt på bebyggbar mark utan placeringen måste ske med beaktande av t.ex. en grannes intresse så till vida att byggnaden inte förorsakar betydande olägenheter. Innebörden av begreppet ”betydande olägenhet” måste enligt Högsta förvaltningsdomstolen uppenbarligen bedömas mot bakgrund av samtliga föreliggande omständigheter. Till dessa måste enligt Högsta förvaltningsdomstolen, förutom läge och användningssätt, räknas även innehållet i tillämplig detaljplan. För området gällde detaljplan och olägenheten bestod i att byggnaden skulle avskära all direkt sjöutsikt från grannens bostad. Högsta förvaltningsdomstolen uppgav att endast väsentliga intressen, som med hänsyn till förhållandena är möjliga att bevara, kunde anses utgöra betydande olägenheter i den mening som avses i 2 kap. 9 § PBL. Högsta förvaltningsdomstolen fann att den i bygglovet angivna byggnaden skulle avskära all direkt utsikt över sjön från bostadsbyggnaden på grannfastigheten. Med hänsyn härtill och till att byggnaden, utan

begränsning av storleken och höjden, kunde placeras och utformas så att en stor del av den direkta utsikten från grannfastigheten bevarades, ansåg Högsta förvaltningsdomstolen att byggnaden utformats och placerats på ett sådant sätt att betydande olägenheter skulle uppstå för omgivningen. Domen visar att t.o.m. en fastighetsägares rätt att bebygga inom ramen för gällande detaljplan kan inskränkas på så sätt att – om alternativa placeringar är möjliga – byggnaden måste placeras så att den förorsakar så lite olägenhet som möjligt för den närmaste omgivningen.

Samma överväganden får anses gälla i nu aktuellt fall. Även om grillstugan fritt kan placeras inom fastigheten så länge denna befinner sig minst 4,5 m från tomtgränsen, kan grannars intressen att inte utsättas för olägenheter till följd av röklukt i sin bostad leda till att stugan får flyttas längre bort från gränsen till fastigheten Bollebygds Kyrkby 2:48.

I fråga om de olägenheter som klaganden förväntas utsättas för har nämnden angivit att grillstugan antagligen kommer att användas sporadiskt varför dessa inte är betydande. Det noteras att nämnden i och för sig inte har angivit att rökbildningen inte är en olägenhet. Det är enbart omfattningen av olägenheten som nämnden till synes har avfärdat i sitt beslut. Slutsatsen om att användningen kommer att vara sporadisk är enbart ett antagande från nämndens sida om hur mycket en grillstuga kan användas och som inte har stöd i uppgifter från någon av parterna. Grillstugan marknadsförs som lämplig för året runt användning och har tre sovplatser vilket innebär att den kan användas både som grillstuga och som gäststuga under hela året. Stugan kan under större delen av året, men särskilt under vinterhalvåret värmas genom kaminen i mitten vilket ger upphov till omfattande rökbildning och röklukt. Eftersom kaminen utgör en bra värmekälla och stugan är väderbeständig inbjuder grillstugan till omfattande användning under hela året för både grillning, familjemiddagar och övernattnings av gäster. Den förväntade användningen är därmed inte sporadisk som fallet är exempelvis för en utomhusgrill som är beroende av gynnsamma väderförhållanden. Det finns ingen uppgift om huruvida grillstugan med hänsyn till eldfara är lämplig för eldning i anslutning till omkringliggande vegetation.

Bostadshuset på grannfastigheten Bollebygds Kyrkby 2:48 har fönster och tilluftsventiler som vetter mot grillstugan. Rök från grillstugan fångas på grund av den nära placeringen direkt upp av tilluftsventilerna och kommer in i klagandens bostad. Placeringen av stugan är mycket olämplig och ger upphov till betydande olägenheter för ägarna av fastigheten Bollebygds Kyrkby 2:48 genom att de utsätts för omfattande rökbildning från stugan. Det är dessutom uppenbart att Mattias Jansson placerat stugan avskilt från huvudbyggnaden på sin fastighet för att undvika att röklukten letar sig in i hans bostad. För detta talar det förhållandet att stugan har placerats ca 30 m från huvudbyggnaden på Mattias Janssons fastighet jämfört med de 7 m som skiljer stugan från tomtgränsen till klagandens fastighet. Bostadshuset på fastigheten Bollebygds Kyrkby 2:48 är placerad i omedelbar anslutning till denna tomtgräns. Klaganden har redan utsatts för rök i sin fastighet från grillstugan och grillstugan är placerad nära ventilationssystemet i

klagandens fastighet. Klagandens sovrum och kök vetter dessutom mot grillstugan och klaganden och hans fru vaknade vid ett tillfälle av rökbildningen som skedde nattetid.

Placeringen av grillstugan mitt framför klagandens hus utgör även en förändring av utsikten jämfört med tidigare förhållanden förutom de olägenheter med avseende på rökbildning som nämnts ovan. Förändringen av utsikten är omfattande då utsikten från köksfönstret numer utgörs i stort sett enbart av grillstugan. Tidigare kunde man se ut över ett vidsträckt grönt område. Fastigheterna är placerade i landsbygdsliknande miljö. Boende i sådana områden ska typiskt sett inte behöva tåla samma typ av inskränkningar genom utökad bebyggelse som boende i tätbebyggda områden kan utsättas för. Grillstugans placering utgör därför även med anledning av en försämrad utsikt en betydande olägenhet för klaganden. I vart fall är båda omständigheterna av sådan relevans att dessa sammantagna innebär betydande olägenhet för klaganden.

Stugan bör flyttas längre bort från tomtgränsen mot fastigheten Bollebygds Kyrkby 2:48 och längre in på Mattias Janssons fastighet Bollebygds Kyrkby 2:46. Sistnämnda fastighet har en tomtarea om ca 3 300 kvm. Eftersom alternativa placeringar är möjliga och då olägenheterna är omfattande bör bygglovet upphävas alternativt ärendet återförvisas till nämnden för ny behandling för att större hänsyn ska tas till de olägenheter grillstugan medför för grannfastigheten.

Som bevisning åberopar klaganden utdrag ur reklamtext för ”Grillstuga Allak” samt reklambilder av stugan till styrkande av att grillstugan är lämplig för året runt användning och att uppvärmning under vinterhalvåret sker genom eldning i grillstugan. Vidare åberopas en bild på klagandens utsikt från sitt kök mot grillstugan till styrkande av att grillstugan är placerad väldigt nära och mitt emot klagandens bostadshus. Med bilden ska även styrkas att utsikten från klagandens kök numer utgörs av grillstugan. En översiktsbild över Mattias Janssons fastighet med grillstugans placering åberopas till styrkande av att grillstugan är placerad på betydande avstånd från Mattias Janssons bostadshus och att den är belägen väldigt nära och mitt emot Lars Janssons bostadshus. En översiktsbild på Mattias Janssons fastighet åberopas till styrkande av att det finns stora möjligheter till alternativa placeringar av grillstugan på fastigheten.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Tillämpliga bestämmelser

Bygglov ska enligt 31 a § PBL ges för en åtgärd utanför ett område med detaljplan om åtgärden

1. innebär endast att en byggnad ändras på ett sådant sätt som avses i 9 kap. 2 § 3 c PBL eller att ett en- eller tvåbostadshus kompletteras med en komplementbyggnad eller en mindre tillbyggnad,

2. inte strider mot sådana områdesbestämmelser som avses i 4 kap. 42 § 3 eller 5 c PBL, och
3. uppfyller de krav som följer av 2 kap. 6 § 1 och 5, 6 § tredje stycket, 8 och 9 §§ samt 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§ PBL i de delar som inte har prövats i områdesbestämmelser.

Av 2 kap. 9 § PBL följer att byggnadsverk ska placeras och utformas så att de eller deras avsedda användning inte innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller på annat sätt medför betydande olägenheter för omgivningen.

Länsstyrelsens bedömning

Klaganden har anfört att rökluften vid eldning i grillstugan utgör en betydande olägenhet för honom och hans fru samt att deras utsikt från köksfönstret nu helt upptas av grillstugan vilket i sig utgör en betydande olägenhet. Alternativt menar klaganden att rökluften och den begränsade utsikten tillsammans utgör en betydande olägenhet.

Bestämmelserna i 2 kap. 9 § PBL motsvarar i huvudsak bestämmelserna i 3 kap. 2 § i numera upphävda plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL. Formuleringen i 2 kap. 9 § PBL innebär inte någon ändring av praxis i förhållande till ÄPBL vad gäller begreppet betydande olägenhet. Vid bedömning av frågan om betydande olägenhet i förhållande till byggnadsföretaget ska olägenheter för grannar i form av skymd sikt eller sämre ljusförhållanden beaktas (se prop. 1985/86:1 s. 484). Att en fastighetsägare vid byggnation på sin fastighet måste underkasta sig begränsningar med hänsyn till omgivningen är uppenbart. Men därmed följer inte att övriga fastighetsägare har en oinskränkt rätt att bibehålla en värdefull utsikt över andra kringliggande fastigheter, utan i kravet på att betydande olägenhet inte får uppkomma för omgivningen innefattas ett krav på att olägenheter ska vara av kvalificerat slag.

Av den bild av utsikten från klagandens köksfönster som bifogats överklagandet, framgår att grillstugan syns från klagandens kök. Det framgår inte av bilden hur stor del av utsikten från fönstret som utgörs av grillstugan men det framgår att det inte är hela utsikten. Det framgår också att bilden är tagen genom grenarna på en buske eller häck. Sammantaget kan det enligt Länsstyrelsens mening konstateras att utsikten inte är påverkad i en sådan omfattning att det skulle kunna anses utgöra en olägenhet av kvalificerat slag.

Grillstugan är enligt nämnden och klaganden placerad 7 m från fastighetsgränsen mot klagandens fastighet. Av Länsstyrelsens kartmaterial framgår att grillstugan är placerad ca 13 m från bostadshuset på klagandens fastighet. Grillstugan är därför inte placerad omedelbart intill klagandens bostadshus. Vidare är grillstugan fritt placerad med öppna ytor åt alla håll vilket medför att röken kan antas sprida sig fritt åt alla håll runt grillstugan

och inte endast mot klagandens fastighet. Det bör också beaktas att rök stiger uppåt. Det framgår vidare av Länsstyrelsens kartmaterial att det finns en häck mellan de båda fastigheterna som till viss del bör blockera rökens möjlighet att i alltför stor utsträckning sprida sig till klagandens fastighet.

Det klaganden anför om att röklukten från grillstugan tar sig in i hans bostadshus genom ventilationen skulle kunna utgöra en olägenhet. Med hänsyn till avståndet mellan grillstugan och klagandens bostadsfastighet, att en grillstuga typiskt sett inte används dagligen och att röklukt från grillning och eldning normalt får tålas inom sammanhållen bebyggelse gör Länsstyrelsen bedömningen att det klaganden anför inte utgör en olägenhet av sådant kvalificerat slag att den kan klassificeras som en betydande olägenhet. Inte heller den begränsade utsikten i kombination med röklukten medför en betydande olägenhet.

Eftersom grillstugan enligt Länsstyrelsens bedömning inte utgör en sådan betydande olägenhet som avses i 2 kap. 9 § PBL finns inte grund för Länsstyrelsen att pröva en alternativ placering såsom klaganden har yrkat.

Sammantaget innebär det ovan sagda att överklagandet ska avslås.

I detta ärende har länsjuristen Jonas Ledelius beslutat och länsjuristen Mikkaela Fridell varit föredragande.

Jonas Ledelius

Mikkaela Fridell

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför nammunderskrifter

Kopia till:
Samhällsbyggnadsnämnden i Bollebygds kommun, 517 83 Bollebygd

Så här överklagar du Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Länsstyrelsen.** Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se. Skickar du med vanlig post är adressen Länsstyrelsen i Västra Götalands län, 403 40 Göteborg.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till mark- och miljödomstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Är du osäker på när tiden går ut kan du kontakta Länsstyrelsen.

Överklagandet ska vara skriftligt. I skrivelsen ska du ange

- ditt namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- vilket beslut du överklagar, till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer, samt
- hur du anser att Länsstyrelsens beslut ska ändras och varför det ska ändras.

Hur man överklagar

Dom i mark-och miljödomstol som andra instans

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga inom 3 veckor

Överklaga skriftligt inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.

6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.

- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.